PRIEŠ DEŠIMT METŲ

1949 m. Kalėdų švenčių proga Kanados lietuvius pasveikino naujas laikraštis "Tėviškės Žiburiai". Šio laikraščio atsiradimą paskatino tuometinis lietuviškos veiklos susikomplikavimas, audringai pasireiškęs įvairių organizacijų bei atskirų grupių pasiskirstymas. Įvykęs Montrealyje dvilypis seimas lauktų rezultatų nedavė ir siektas platesnis bendruomeninis susiorganizavimas buvo dar atidėtas keliems metams. Montreališkis laikraštis apsiribojo tik vienos grupės nuomonių reiškimu, o didžioji lietuviškos visuomenės dalis pasiliko be spausdinto žodžio. Bendruomeninio pobūdžio organizacija, veikusi visame krašte, seimo metu persiorganizavusi į Kanados Lietuvių S-gą, taip pat pasiliko už minėto laikraščio ribų. Pasirodė šapirografuotas biuletenis KLS Centro Valdybos leidžiamas, tačiau jis tarnavo tik šios organizacijos informacijai ir platesnių uždavinių nepajėgė atlikti. Tuo metu Torontas, sutraukęs daugumą naujosios aktyvios ateivijos iš Europos, pasidarė bene veikliausia Kanados lietuvių kolonija. Taip pat visoje Ontario provincijoje kūrėsi atskiros kolonijos su savo organizacijomis. Montreališkis laikraštis ne tik dėl savo griežto posūkio, bet ir dėl tolimo atstumo pasidarė neparankus ir netaip efektyvus. Tiesa, dar šiek tiek atsiremiama buvo amerikoniška spauda, tačiau ir jos pagalba darėsi ribota. Visos aplinkybės vedė prie to, kad reikia ieškoti išeičių naujo laikraščio steigimui Toronte.

Jau 1949 metų vasarą, būrelyje torontiečių inteligentų pradėdamas svarstyti naujo laikraščio leidimo klausimas. Tų pačiu metų rudenį įvykęs Kunigų Vienybės suvažiavimas entuziastingai pritaria iškeltam sumanymui ir pažada remti finansiškai. Tuojau po to suvažiavimo įvyksta steigiamasis posėdis, kuriame įkuriama Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija, pirmoje savo uždavinių eilėje pasiėmusi naujo laikraščio leidimą. Pirmajai šios draugijos valdybai užkraunama didžiulė našta, o tuo pačiu ir didelė atsakomybė. O jeigu nepasiseks? Juk tuo metu dauguma naujųjų ateivių vos tik buvo suvažiavę į Kanadą ir visi be jokio materialinio pagrindo ir be pinigų. Naujoji valdyba susirenka pirmo posėdžio su tuščia kasa ir be jokių techniškų galimybių. Tiesa, daug gražių pažadų ir padrąsinimų, bet viskas tik žodžiu, o finansinius įsipareigojimus reikia daryti tuojau ir net pasirašyti sutartis.

Pradėdami pirmieji organizavimo darbai ir užsimojama bent 2-3 numerius išleisti prieš Kalėdų šventes. (Deja, išėjo tik vienas). Redaktoriumi pakviečiamas dr. A. Šapoka, tada gyvenęs Montrealyje. Savo laiške laikraščio leidėjams iškelia daugybę įvairių problemų sąryšyje su laikraščio išleidimu (šriftas, rinkimas, spaus tuvė, ekspedicija, administracija, finansai), kurios turi būti išspręstos nedelsiant ir net suabejoja mūsų finansiniais pažadais, nes žino, kad pradedame darbą su tuščia kišene. Ir visai nenuostabus jo skeptiškumas. Juk turi mesti darbą Montrealyje ir su visa šeima kraustytis į Torontą. Kokia garantija? Visdėlto patiki mūsų užsimojimais ir ilgai nelaukęs atsiranda Toronte. Valdybai darbas kiek palengvėja turint redaktorių posėdžiuose. Jis jau vienas visas lėšas reikia organizuoti tik aukomis, o dideli įsipareigojimai jau padaryti ir kelio atgal nebėra. Kol laikraštis dar nepasirodė, galima buvo svarstyti, abejoti ir nesutikti, bet dabar jau reikia vykdyti. Didelės finansinės paramos suteikia parapijų klebonai, nors ir patys sunkiai versdamiesi tik besikuriančiose parapijose. Organizacijos ir pavieniai asmenys supranta reikalo svarbumą ir remia mūsų darbą kiek pajėgia. Pradeda pamažu plaukti prenumeratos ir susidaro nors ir nedidelis, bet nuolatinis pajamų šaltinis. Skelbimai, ypatingai iš Toronto, duoda vilčių laikraščiui finansiškai sutvirtėti ir išvengti bent dalinio nuolatinio ubagavimo — aukų.

BALYS SAKALAUSKAS - SAKALAS
pirmosios ir kelių vėlesnių KLKKult. D-jos valdybų pirmininkas bei narys ir artimas "TŽ" bendradarbis.

Po kurio laiko prie KLKKultūros D-jos valdybos sudaroma speciali komisija, kuri studijuoja savos spaustuvės įsteigimo galimybes, kad nupigintus laikraščio leidimą. Ši komisija savo darbą vainikuoja spaudos bendrovės "Žiburiai" įkūrimu, kuri, suverbavusi būrį šėrininkų, nusiperka linotipą bei kitus reikalingiausius spaudos darbui įrankius ir "TŽ" pradedami rinkti nuosavoj spaustuvėj, ten pat gretimam klebonijos rūsio kambaryje. Abi institucijos gražiai bendradarbiaujant tempiamas ir kitų, ne jam priklausančių, techniškų problemų išsprendimui.

Kaip laikraštis vadinsis? Daug įvairių pasiūlymų. Bet kuris geriausias? Siaurame ratelyje padaromas konkursas. Laimi dr. A. Šapokos laiške iš Montrealio pasiūlytas "Tėviškės Žiburiai", kurie turi žibėti ir skleisti tolimos tėvynės meilę ir puoselėti krikščioniškos kultūros principus čia po svetimu dangumi. Vinjetę nupiešia dail. Docius, o meniniais klausimais pagelbėti sutinka dail. T. Valius. Šurinkimui linotipu iš Montrealio atkviečiamas K. Rusinas, kuris ir dabar "TŽ" renka. Spausdinimo darbams atlikti susitariama su viena lenkų spaustuve, kuri išnuomoja ir linotipą. Tenka dirbti naktimis, nes dienos metu spaustuvės mašinos užimtos jų pačių reikalams. Darbas vargingas ir nepatogus, bet tuo metu geresnių sąlygų nepavyksta surasti, o jeigu ir būtų, tai perbrangu.

Redakcijai ir administracijai šv. Jono Kr. parapijos klebonas užleidžia klebonijos rūsį, kuriame turi tilpti ir ekspedicija. Tenka dirbti ištisai prie elektros šviesos, nes mažas langutis tarnauja tik pravėdinimui ir pasižiūrėjimui, kas dedasi lauke, bet ne šviesai. Drėgmės ir vėsumo užtenka, bet šilimos neperdaug. Entuziazmas, nuoširdus bendradarbiavimas ir daugybė rūpesčių į tokias, kaip tada atrodė, smulkmenas nebekreipė dėmesio, nors sveikatos atžvilgiu ir buvo kenksminga.

Iš šio tamsoko rūsio "TŽ" išvydo dienos šviesą ir naujas spausdintas žodis pasiekė lietuvių širdis su Kalėdų šventėmis ir Bernelių Mišių giesmėmis. Po daug išposėdžiautų valandų, ilgų svarstymų, o kartais ir abejonių, naujasis laikraštis atsistojo lietuviškųjų reikalų sargyboje. Jame turės atsispindėti lietuviškosios išeivijos veidas, kurios didelė dalis tuo laiku dar tebegyveno karo baisenybėmis ir komunizmo grėsmėj. Čia bus mūsų darbų atspindys, nuomonių pasidalinimas, savųjų papročių puoselėjimas, tėvynės meilės ugnelės rusenimas ir svarus įrankis kovai už pavergtos tėvynės išlaisvinimą.

Jau pirmuosius "TŽ" numerius lietuviškoji visuomenė sutinka labai nuoširdžiai ir su dideliu entuziazmu. Greitu laiku naujas laikraštis pasiekė tolimiausius pasaulio kampus, kur tik randasi užklydusių lietuvių. Darbo našta ir rūpesčiai užgula leidėjus, ja. B-vė pamažu plečiasi ir sudėtas lietuviškas kapitalas tarnauja savųjų kultūriniams reikalams.

Dabar, žiūrint iš 10 metų perspektyvos, atrodo, kad viskas taip paprasta, lengva ir net būtina. Juk vargu ar begalima įsivaizduoti, kad "TŽ" kada nėra buvę. Rodosi, kad tie "Tėviškės Žiburiai" atsirado savaime, nepastebimai ir be didelių pastangų. Bet juos dabar išimk iš lietuviškojo gyvenimo ir tada pamatytume kokia didžiulė spraga, liktume be ryšio, be informacijos, be savojo spausdinto žodžio, kuris čia taip reikalingas, mielas ir visus jungiąs.

Šias eilutes rašančiam "TŽ" 10-ties metų proga tebūnie leista išreikšti didžiulę padėką visiems laikraščio steigėjams, redaktoriams, talkininkams, kurie savo nuoširdžiu darbu, pinigu ir žodžiu rėmė mūsų pastangas ir visi kartu šiandien galim pasidžiaugti turimais rezultatais.

Mano linkėjimai ateičiai, kad "TŽ" su "Žiburių" spaudos b-ve vis tobulėtų, augtų ir žibėtų, kaip tas šv. Jono vabalėlis naktį visiems pasaulyje išblaškytiems lietuviams, kad matydami tą fosforinę šviesą jie nepaskęstų svetimybių jūroje, o glaustųsi prie savos lietuviškos didžiulės šeimos krikščioniškų idealų vedini ir savo brangiam kraštui meilės neužmiršdami. Sėkmės ir ištvermės!

Dabartinė Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijos valdyba: Tėvas Placidas Barius, OFM, vicepirm., Vytautas Aušrotas, pirmininkas, kun. dr. Jonas Gutauskas, vicepirm. Stovi iš kairės: Vladas Sonda, sekretorius, Juozas Jasinevičius, parengimų vadovas, Jonas Andrulis, iždininkas, Silvestras Čepas, platinimo reik. tvarkytojas.

"Tėviškės Žiburiams" gimstant

Kai po dešimt metų skaitome "TŽ", retai kada pagalvojame, kokiomis didžiulėmis pastangomis, ribotomis jėgomis, tauriu užsidegimu jie buvo kurti ir ugdyti. Kaip ir visi žmogaus kūrybiniai darbai apsineša laiko dulkėmis ir istorija juos nuneša praeitin, taip ir "TŽ" steigimas liko tik praeities prisiminimas, atgaivinamas tik tų, kurie poilsio valandas skyrė "TŽ" gimti ir kurių idealizmas nedavė jiems užgesti.

Praeitin nuslinko ir tie Kanados lietuvių organizaciniai slogučiai, kurie, po 1949 m. įvykusio taip vadinamo Lietuvių Seimo Montrealyje, privedė prie lietuvių organizacinio skilimo, privertusio lygiagrečiai veikti Kanados Lietuvių Tarybą ir Kanados Lietuvių Sąjungą. Tada spaudoje neretai katalikų veikėjai buvo puolami ir jų darbai nuvertinami. Nenoriu praeities organizacines žaizdas plėšyti ir priminti, bet tuos įvykius primenu tik dėl to, kad jie sustiprino būrelio torontiečių katalikų puoselėjamą mintį galimai greičiau išleisti laikraštį, kuriame būtų galima ne tik puolimus atremti, bet ir plačia tolerancija propoguoti vienybės mintį. Džiugu prisiminti, kad "TŽ" karščiausiai Kanadoje kėlė Lietuvių Bendruomenės skubotą organizavimo reikalingumą.

Adv. VIKTORAS UŽUPIS
vienas iš pirmųjų "TŽ" organizatorių, vienos KLKK D-jos valdybos pirmininkas, kelių v-bų narys ir bendradarbis.

Laikraščiui išleisti trūko ne tik lėšų, bet ir supratimo svetimo, mus — sudužio laivo skeveldras, tremtinius — priglaudusio krašto sąlygų. Juk tik 1948 m. didesni tremtinių būriai pradėjo plaukti Kanadon, daugumai inteligentinių pajėgų išvykstant Amerikon. Nuo ko pradėti laikraščio leidimą, neturėjome jokio supratimo. Bet pasiryžimas ir nemari idėja visas kliūtis nugalėjo.

Būrelio torontiečių mintys nukrypo į 1949 m. vasarą įvykstantį pirmąjį Kanados kunigų suvažiavimą Toronte. Jeigu Kanadoje gyvenantieji kunigai pritars ir padės, laikraštis turi išeiti dar tais pačiais metais prieš Kalėdas.

Atsimenu kokia nedrąsia kalba kreipiausi į kunigų suvažiavimo dalyvius, iškeldamas katalikiško laikraščio reikalingumą, nes jei jie šią mintį atmes — mūsų viltys bus palaidotos. Juose radome pritarimo ir paramos. Šiame suvažiavime kėliau ir laikraščio pavadinimo klausimą. Suvažiavime dalyvavęs Amerikos kunigų atstovas kun. Vasys, Worcesterio liet. parapijos klebonas, dabar prelatas, pasiūlė pravesti konkursą ir čia pat įteikė $10 konkursui paskelbti. Tai pirma "TŽ" auka. Bet laikraščio vardą vėliau nulėmė dr. A. Šapokos pasiūlytas "Tėviškės Žiburiai", todėl norėtas skelbti konkursas neįvyko.

Suvažiavimo metu sutartas leidėjo pavadinimas — Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija ir sudaryta D-jos pirmoji valdyba. Į ją įėjo: kun. dr. J. Gutauskas, kun. P. Ažubalis, kun. Bobinas, kun. dr. J. Tadarauskas ir pasauliečių atstovai — dipl. inž. dr. A. Juozapavičius, dipl. ekon. B. Sakalauskas ir adv. V. Užupis. Šiai valdybai ir teko pirmieji laikraščio leidimo rūpesčiai, nors jie buvo kitų profesijų žmonės, nei žurnalistai nei rašytojai. Jų pastangos būtų buvusios nesekmingos, jei jiems talkon nebūtų atėję visa eilė idealistų, pasišventusių talkininkų.

Po keletos dienų įvykusiame posėdyje D-jos valdyba pasiskirstė pareigomis: B. Sakalauskas — pirm. ir rūpintis laikraščio spausdinimo reikalais, inž. A. Juozapavičius — platinimas ir ekspedicija ir V. Užupis — laikraščio finansniai reikalai, gi kunigų atstovai — vicepirmininkais. Tuo metu organizuoti redakcinį kolektyvą buvo paprašytas Pr. Alšėnas, iki tol aktyviai dalyvavęs laikraščio leidimo svarstymuose.

Pirmasis valdybos rūpestis — rasti redaktorių. Visų akys nukrypo į Montrealyje besikurantį dr. A. Šapoką. Mūsų to meto galvojimu, jei jis pajėgė redaguoti didžiulį istorinį veikalą "Lietuvos istoriją", tai pajėgs sekmingai redaguoti ir laikraštį. Mane, kaip vienintelį jo pažįstamą, įgaliojo valdybos vardu parašyti laišką ir pakviesti redaktoriumi. Rašiau optimistiškai, operuodamas didelėmis pinigų sumomis, bet jis savo atsakyme nebuvo optimistas. Netikėjo, kad pajėgsime suorganizuoti reikiamų pinigų laikraščiui leisti. Gavęs pesimistišką atsakymą vienas sau pamurmėjau: "Neviernas Tamošius". Istorikas nesileido į akis miglas pūsti. Kitu laišku vėl kreipiausi prašydamas sutikti laikraštį redaguoti ir atsisakyti minties leisti žurnalą, nes mūsų torontiečių nuomone, laikraštis turi tikti plačiai lietuvių visuomenei. Tuo laišku jam taip pat buvo pranešta, kad redaktoriui išgalime mokėti tik $35 į savaitę. O mums ir tai buvo daug, nes kasoje teturėjome vos $25!

Rudenėjant teko vykti Montrealin į LOK'o (Laikino Organ. Komiteto — bendruomenei organizuoti) posėdį atstovauti ateitininkus sendraugius. Į tą pat posėdį vyko A. Rinkūnas atstovauti Kanados Lietuvių S-gą ir dr. E. Jasevičiūtė — Kat. Moterų D-ją. Man buvo pavesta galutinai susitarti su dr. A. Šapoka, o A. Rinkūnui pamėginti rasti linotipininką.

Dr. A. ir A. Šapokai Montrealyje gyveno naujo namo patogiai įrengtame bute. Kilo klausimas ar jie gaus butą Toronte. Atsakiau, kad tokio buto Toronte nei nemanykite rasti. Su dr. A. Šapoka išvykome į Torontą. Čia jis užmezgė pirmas pažintis su bendraminčiais bei pradėjo rūpintis laikraščio išleidimu.

Artėjant "TŽ" išleidimo datai, iš Montrealio į Torontą persikėlė ir K. Rusinas, kurio žinioje iki dabar yra "TŽ" rinkimas ir laužymas.

Prieš 1949 m. Kalėdas pasirodė pirmasis "TŽ" numeris pasipuošęs dail. Docius vinjete, spausdintas Polish Alliance Press Ltd., kuri surasta didelėmis B. Sakalausko pastangomis. Džiaugsmas buvo toks didelis, kad išleidimo dienos vakare spontaniškai susirinko kukliose "TŽ" patalpose — šv. Jono Kr. parapijos klebonijos rūsyje — skaitlingas entuziastų būrys pasidžiaugti ir pamatyti šį naujagimį. Parapijos kleb. kun. P. Ažubalis suteikė šiam naujagimiui būstinę, iš kurios dar ilgai "TŽ" spinduliavo į išsibarsčiusius Kanados vietovėse lietuvius.

Inž. A. Juozapavičius su savanoriškais talkininkais skubėjo išekspedijuoti pagal iš anksto paruoštą organizatorių sudarytą savo pažįstamųjų sąrašą ir spėjusiems užsisakyti prenumeratoriams. Jis sudarė pastovų talkininkų būrį. Jam pagalbon atėjo A. Saulis, pasiimdamas organizuoti platintojus ir jiems išsiuntinėti platinimui skirtus laikraščius.

Plaukiant vis daugiau prenumeratai iškilo reikalas turėti administratorių. Juo sutiko būti didelis šio darbo entuziastas V. Aušrotas, kuriam vėliau talkon atėjo J. Prakapas. Už kiek laiko šis perėmė laikraščio administravimą. Šie du pirmieji administratoriai visus metus dirbo be atlyginimo, nutraukdami po sunkaus darbo poilsio ir miego valandas.

Stiprinant laikraščio finansinę padėtį, mėginta ieškoti skelbimų. Šio darbo pirmieji pionieriai buvo A. Bajorinas ir J. Mažeika.

Nei prenumerata, nei skelbimai negalėjo "TŽ" leidimo išlaidų padengti. Todėl nė vienas sutiktas lietuvis, atvykęs iš Amerikos, nebuvo išleistas nepalengvinus jo piniginę. Ieškota aukų, kur tik nujausta gauti. Susilaukėme aukų iš ALRKF, Kanados LKMoterų D-jos, net iš tolimo Winnipego per St. Bujoką. Su didele pagarba tenka prisiminti Kanados Liet. Kat. Kultūros D-jos Toronto skyriaus valdybą, nenuilstamos energijos jos pirm. St. Pakėtūrą ir kitus valdybos narius — St. Vanagaitę-Petraitienę, L. Šalną, A. Dirži ir koresp. B. Grabauskaitę-Mažeikienę. Šis skyrius gegužinėmis, vadinimais, šokių vakarais pajėgė sukaupti apie $1.000.

Ieškota ir kitų pajamų šaltinių. 1950 m. vasarą įsteigtas "TŽ" knygynas, kurį kūrė ir organizavo p. Ašoklis, dabar studijuojąs Vokietijoje, o jam išvykus vedė V. Abromaitis.

Tik sutelktomis jėgomis pajėgta iki 1950 metų galo suorganizuoti virš $13.000, kurie ir išleisti "TŽ" leidimo išlaidoms padengti.

Mano šis žiupsnelis atsiminimų teliečia tik tuos darbus ir asmenis, su kuriais teko dirbti "TŽ" organizuojant ir leidžiant pirmaisiais "TŽ" ėjimo metais, rūpintis finansine "TŽ" padėtimi. Kiti organizatoriai, be abejo, galės daugiau pasakyti apie savo darbus ir pastangas bei bendradarbius, su kuriais teko dirbti savose veiklos srityse.

Minint "TŽ" dešimtmetį, linkėtina "TŽ" ilgus metus šviesti Kanados ir kitų kraštų lietuviams, kad Lietuvos žemės vaikai nepasiklystų tremties sutemose ir kad nevilties dienose jis būtų kelrodis į tolumoje spindintį gimtojo kaimo pirkelės žiburėlį tamsią rudens naktį, kuri slegia ir slopina kiekvieną svetimoje šalyje neprigijusią širdį.

Antrąjį dešimtmetį pradedant...

Skeptikai ir entuziastai. Meilė ir tolerancija. Tinkamas informacijos darbo supratimas. Galimybės plėsti ir augti.

AL. GIMANTAS
Spaudoj pradėjo rekštis dar gimnazistas 1940 m. Aero klubo žurnale "Lietuvos Sparnai" ir redaguodamas gimnazistų laikraštėlį. Studijavo Pinnebergo un-te. Dabar bendradarbis daugelio laikraščių bei žurnalų, bet duoną užsidirba General Motors Co. inžinerijos skyriuje Detroite.

Kai prieš dešimtį metų pasirodė pirmasis "TŽ" numeris, daug kas abejojo dar vieno laikraščio leidimo tikslingumu. Esą, lietuviškų leidinių turime užtektinai, gal net perdaug, beveik visi jie nuolat skundžiasi nepritekliais, tad, kam toji infliacija? Dar kiti bijojo, kad naujasis leidinys atitrauks dalį skaitytojų ir bendradarbių iš kitų, jau senokai leidžiamų laikraščių ir iš to vis vien nieko gero nesigaus.

Žinoma, ir tada nestigo entuziastų, kurie, priešingai skeptikams, teigė, jog ne tiek yra svarbus mūsų laikraščių skaičius, kiek svarbu, kad naujasis būtų netik neblogesnis už jau esamus, bet jau iškart pasirodytų esąs žymiai originalesnis, tikrąją informaciją statąs augščiausioje vietoje ir jau tuo pačiu būtų skirtingas nuo kitų, nors ir senokai leidžiamų laikraščių.

Ir taip, pirmieji numeriai, pirmieji metai, padėjo naujagimiui formuojant savąjį veidą, patraukiant vis daugiau skaitytojų. Buvo ir tokių, kurie su dideliu nepasitikėjimu sekė pirmuosius laikraščio žingsnius, bet jį pažinę pamiło ir šiandien jau nebemano verstis be "TŽ" teikiamos informacijos.

Be abejonės, šis laikraštis mielas kiekvienam katalikui, kuris tegali tik džiaugtis esamais rezultatais, nes "TŽ" labai nesunkiai sugriovė kaikurių jėgų skleidžiamą mitą, būk katalikiška spauda negalinti būti įdomi, nes ji esanti saistoma įvairių dogmų, tėgalinti būti tik sausa, neįvairi ir neįžvalgi. Bet "TŽ" užimtas kelias yra nevien tik lietuviškas, nevien tik katalikiškas ir krikščioniškas, jis yra labai platus ir tolerantingas. Ir šių dienų sąlygose tai yra itin brangintina dorybė, kurios, deja, vis dar stinga eilė kitų laikraščių. Gi toji tolerancija, aišku, ateina su dar vienu kiekvienam brangiu žodžiu — meile. Iš meilės savąjam tautiečiui, lietuvio lietuviui, jau netaip sunkiai išplaukia ir tolerancija. Štai, kodėl "TŽ" yra savaimingi, štai kodėl čia telpa labai plati ir galimai įvairesnė bei tiksli informacija iš visų mūsų gyvenimo sričių, nedarant jokio skirtumo atskiroms tautiečių grupėms ar jų įsitikinimams. Ir skaitytojai ir laikraštininkai jau nekartą gėrėjosi šio laikraščio objektyvumu, nebijojimu iškelti ir prieiti prie kartais gana aitrių problemų — kaip jų vengsi, kaip nuo jų trauksies, jei kaikurios yra tokios gyvos, išauktos šios dienos, lietuviškos, ir tikrai bendriesiems reikalams nebus geriau, jei mes vengsime ir nenagrinėsime temų, kurios yra jautrios, gal nemalonios, bet ir neišvengiamos.

Kanadoje leidžiami "TŽ", būdami geografiškai nutolę nuo įvairių mūsų laisvinimo veiksnių centrų, jau gali sekti jų veiklą iš tam tikros perspektyvos, iš tam tikro atstumo, kuris jau teikia progą mažiau remtis įvairiais sentimentais, bet kurkas akyliau stebėti lietuviškosios veiklos aspektus ir ją atitinkamai vertinti. Iš šio laikraščio puslapių labai plačiai atsispindi vietos, t.y. Kanados lietuvių gyvenimas, kuris, žinant, turimas galimybes, proporcingai vertinant, gal net yra įvairesnis už Amerikos kaikurių lietuvių kolonijų veiklą ir pasireiškimus. Savo ruožtu, laikraštyje nestokoja ir svarbesnių JAV lietuvių gyvenimo įvairenybių. Pastebimai stiprėja kultūrinis puslapis, plečiasi sporto skyrius. Bendrojoje dalyje pastebimos vis naujesnės temos, įdomesni prie jų priėjimai ir nagrinėjimai. Tektų džiaugtis, kad redakcija bandytų ir visai naujus vardus pritraukti į savo laikraščio puslapius, kurie būtų paįvairinti pačiais ryškiausiais mūsų publicistikos vardais išeivijoje.

Tuo tarpu, laikraščiui, kuris turi gerą pagrindą plėstis ir augti, tektų palinkėti kreipti daugiau dėmesio į JAV lietuvius, ypač į artimesnes Torontui lietuviškąsias kolonijas, aplink Erie ežerą susispietusias. Atrodo, kad iš tų vietų lietuvių dar būtų galima rasti daugiau prenumeratorių ir laikraščio bičiulių. Baigiant, dar viena, gal ne tik svarbi, kiek įdomi smulkmena. Kaip žinoma, šiame kontinente kartkartėmis apsilanko vienas kitas tautietis, dažniausiai koks svarbus pareigūnas, iš sovietinamos Lietuvos. Vienam kitam laikraštininkui pasiseka pasikalbėti ir prie keturių akių. Taip neperseniausiai vienas lietuvis intelektualas iš anapus, kuriam patikimi skaityti lietuvių išeivijos laikraščiai, buvo paklaustas nuomonės apie mūsų spaudą ir kurie, jo supratimu, būtų laikomi pačiais geriausiais lakraščiais. Jis paminėjo tik dviejų leidinių vardus. Jų tarpe buvo ir "Tėviškės Žiburiai".

ANTANAS SAULIS
dabartinis "TŽ" administratorius dirba...

JONAS PRAKAPAS
ilgametis "TŽ" administratorius, daugiausia nusipelnęs organizuojant jų finansinius reikalus, ir nuolatinis bendradarbis.

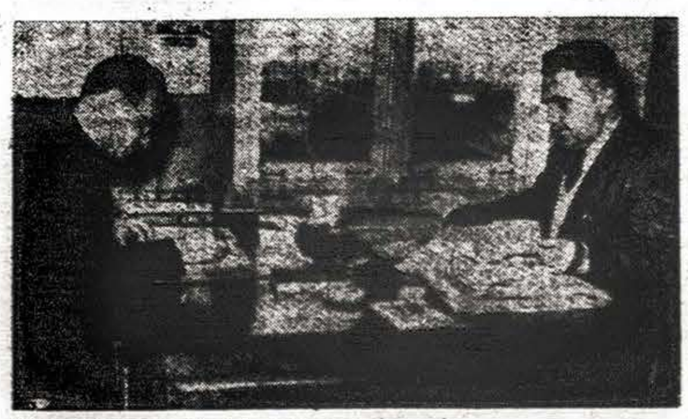

"TŽ" redaktoriai prie stalo darbo metu.

Kareivis remia Vasario 16 gimnaziją

Prieš ketvertą metų viena JAV kuopa, kurios buveinė yra apie 30 km. nuo Vasario 16 gimnazijos, jos moksleiviams suruošė puikią Kalėdų eglutę. Kalėdų Senelis atskrido su helikopteriu ir nusileido gimnazijos kieme. Vaikai turėjo ypatingo džiaugsmo, nes niekada nebuvo matę Kalėdų Senelio nusileidžiančio iš padangės. Vežimais atvykusių tarpe buvo vienas kareivis, Don. Minore, kuriam gimnazijos moksleivių džiaugsmas, jų giesmės ir dainos buvo ypač prie širdies, nors jis lietuviškai visai nesuprato. Gimnazijos valgykla, kur kariai vaišino moksleivius, jam taip pat atrodė skurdžiai, kaip ir klasės, ypač žiemą. JAV-bėse tokių varganų mokyklos patalpų jis tikriausiai nematė. Bet į tai jis nenumojo abejinga ranka, kaip pasielgia nevienas lietuvis. Don Minore savo širdy pasiryžo šiai nuolatinės pagalbos reikalingai lietuvių įstaigai padėti. Nors kario tarnybos laikas jam seniai yra pasibaigęs, ir Don Minore jau dveji metai gyvena JAV-bėse už tūkstančių kilometrų nuo Vasario 16 gimnazijos, bet jos neužmiršta. Jis savo artimo meilės pasiryžimą tebevykdo — ne vien Kalėdų proga, bet reguliariai kas mėnesis jis atsiunčia 15 dolerių auką.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, lepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

LIETUVIS STOGADENGYS
Dengia naujus ir taiso visų rūšių stogus, taip pat deda skardines rinas.
Abest Roofing & Tinsmithing Company
144 First Ave., Toronto 8.
Tel. HO. 6-8252.
C. SWANKAS